

LENINA KĀROGS

LATVIJAS KOMUNISTISKĀ PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN
PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

IZNAK KOPS
1980. GADA 29. MARTĀ
Nr. 142 (5836)
1.
DECEMBRIS,
CETURTDIENA,
1988. GADS
Maksā 3 kap.

Par kārtējās sesijas sasaukšanu

Rajona Tautas deputātu padomes izpildkomiteja nolēmusi sasaukt 18. sasaukuma rajona Tautas deputātu padomes kārtējo sesiju 1988. gada 21. decembrī rajona izpildkomitejas sēžu zālē.

Sesijā izskatīs šādus jautājumus:

1. Preiļu rajona Tautas deputātu padomes izpildkomitejas pārskats par darbu 1988. gadā;
2. Par Preiļu rajona ekonomiskās un sociālās attīstības plānu 1989. gadam un 1988. gada plāna izpildi;
3. Par Preiļu rajona budžetu 1989. gadam un 1987. gada budžeta izpildi.

Latvijas PSR Augstākās Padomes deputāte Riebiņu vēlēšanu apgabalā Nr. 260 MONIKA LITAUNIECE pieņems vēlētajus:

Preiļu ciema padomē — 7. decembrī no plkst. 16.00 līdz 18.00, Stabulnieku ciema padomē — 14. decembrī no plkst. 8.00 līdz 10.00, Galēnu ciema padomē — 14. decembrī no plkst. 16.00 līdz 18.00, Silajāņu ciema padomē — 21. decembrī no plkst. 16.00 līdz 18.00, Riebiņu ciema padomē — 28. decembrī no plkst. 16.00 līdz 18.00.

Izveidota agroapvienība

Sestdien notika rajona saimniecību pilnvaroto sanāksme, kurā tika izskatīts jautājums par agroapvienības «Preiļi» izveidošanu.

Sanāksmes dalībnieki izstrādāja un apstiprināja jaunās agroapvienības nolikumu, analizēja tās struktūru, apsprieda apvienības štatu un pārvaldes aparāta uzturēšanai nepieciešamās izmaksas. Dienaskārtībā bija arī jautājumi, kas saistīti ar agroapvienības priekšsēdētāja, valdes un revīzijas komisijas vēlēšanām.

Par jaunās agroapvienības «Preiļi» priekšsēdētāju sanāksmē tika ievēlēts Viktors Korotkovs.

Sanāksmē izskanēja un tika apspriesti priekšlikumi par materiālo fondu un limitu sadali, par agrofirmas «Krasnij Oktjabrj» attiecībām ar jauno agroapvienību, kā arī citi.

Sanāksmē piedalījās un runāja Latvijas KP rajona komitejas pirmais sekretārs Viktors Solovjovs.

A. ILJINA

Labākā kolhozā

Leņina kolhozā visas slaucamo govju fermas piena ieguvē turas iepriekšējā gada līmenī. Vislabāk strādās Jermakos. Pēc deviņu mēnešu darba rezultātiem par labāko kolhozā atzīta šīs fermas mehanizētās slaukšanas meistare Feodosija Haritonova (attēlā). Viņa arī desmit mēnešos slaukusi visvairāk — 4543 kilogramus no katras grupas govju.

Feodosija Haritonova kopj Latvijas brūnās. Patī ieslaukusi, tagad tās piektajā pienā, dod augstus rezultātus. Rupjās un sulīgās barības ziemei ir pietiekoši.

Blakus vecajai fermai celtnieki būvē jaunu. Nākošgad Jermaku slaucējas strādās modernā lopu mītnē.

J. SILICKA foto

Kā mūs apkalpo?

Klients atnāk... un aiziet

● Pakalpojumu kopējuma deviņu mēnešu plānu sadzīves pakalpojumu kombināta Līvānu iecirknis izpildījis par 109 procentiem; pieaugums salīdzinājumā ar attiecīgo 1987. gada periodu ir 21 tūkstotis rubļu.

● Izremontētas un paplašinātas frizētavas telpas, palielinājies meistaru skaits — tagad šeit strādā 11 cilvēki; tiek organizēta izbraukuma apkalpošana tuvējos kolhozos; līvēnietēm beidzot radusies iespēja izmantot manikīra pakalpojumus.

● Sūšanas pakalpojumu apjoms salīdzinājumā ar pagājušo gadu pieaudzis par 3000 rubļiem; ķīmiskajā tīrītavā, veļas mazgātavā un pirtī šis pieaugums attiecīgi ir 10000 rubļu; iznomāšanā — 800 rubļu.

● Programmu pakalpojumu sniegšanā nav izpildījusi apavu darbnīca — salīdzinājumā ar to pašu laikposmu pērn plāns nav izpildīts par 400 rubļiem.

Tie ir galvenie fakti, kurus savā pārskatā izpildkomitejas sēdē akcentēja sadzīves pakalpojumu kombināta Līvānu iecirkņa priekšnieks Modris Klauz. Šajā amatā viņš strādā neilgi — kopš pagājušā gada augusta, tādēļ pilsētas Tautas deputātu padomes izpildorgānam atskaitījās pirmoreiz. Kā jau pie pirmās reizes, ne viss gāja gludi.

Kādas ir tās pretenzijas, kuras sadzīves pakalpojumu dienestam izvirza pilsētas Tautas deputātu padomes pastāvīgā komisija un izpildkomitejas locekļi (neizmirsīsim, ka deputātu balss ir tautas balss)?

Atklāti sakot, šīs pretenzijas ir pietiekami nopietnas. It īpaši attiecībā uz frizētavas pakalpojumiem. Jā, telpu remonts šeit sekmīgi noslēdzies, palielinājies arī darba vietu skaits. Bet vai ir uzlabojusies pakalpojumu kvalitāte?

magājājosos šķīdumus un fiksāžas. Skriet, vajadzīga nopietna saruna par tādu elementāru tēmu kā darba disciplīna. Ceram, ka sadzīves pakalpojumu kombināta administrācija to ņems vērā.

«Uzsākta šūto izstrādājumu izgatavošana no kažokādām» — pārskata ziņojumā izskanēja arī šāda frāze. Iespējams, ka tā tas arī ir, bet — pamēģiniet noformēt pasūtījumu. Pirmkārt, kažokādu, pat mākslīgo, nav un tuvākajā nākotnē arī nebūs. Otrkārt, vai atzīstat par ērtu ieņemt rindu pie pakalpojumu nama durvīm tik agrā rīta stundā, kad laukā vēl ir gluži tumšs? Iemesls ir tāds pats kā pirms pieciem, pat desmit gadiem: ražošanas telpu šaurības dēļ trūkst meistaru.

Katrā ziņā sadzīves pakalpojumu kombināta vadītāji aizbildinās galvenokārt tieši ar to: šuvēji ar lielāko prieku izpildzētu saviem klientiem, taču — nav tādu iespēju. Vai tiešām ar lielāko prieku? Un vienmēr? Ja tas tiesa, tad sakiet, lūdzu, cik liela mēroga rekonstrukcija nepieciešama, lai varētu sākt sniegt tik plaši izreklamētu pakalpojumu kā apģērba remonts? Ja mēģināsi meistaru pierunāt, dzirdēsiet aptuveni šādu atbildi: «Ja jums mājās ir šujmašīna, varat darīt. Lūk, tā, vai vēl labāk šādi...».

Negribu apvainot šuvējus, tomēr pēc šāda monologa noklausīšanās uz atelē jūt vairāk negribas. Jājautā: vai tiešām viss atkarīgs tikai no telpām? Varbūt attieksmē pret klientu meistari kļuvuši, kā lai to maigāk pasaka, vaļīgāki, brīvāki?

Kā «paraugs» šai ziņā var noderēt Līvānu apavu remontdarbnīca. Nav grūti iedomāties, kā jūtas klients, kuram par atbildi pieņēma steigā atmetusi: «Runājiet ar meistaru!» un kurš minājas gluži kā nabaga radnieks, pazemīgi gaidot, kad beidzot kāds no šiem cilvēkiem «nolaidīsies no saviem augstumiem» un uzklausīs viņa lūgumu. Tas nu reiz tiešām ir serviss, kurš «neuzbāžas»!

Bez tam Līvānos piedāvā vēl kaut ko pavisam nedzirdētu: ja vēlaties garantiju, ka veļu, ko esat nodevuši mazgātavā, saņemsi atpakaļ tās agrākajā izskatā, izsaņojiet to, «neatejot no kases», un rūpīgi aplūkojiet katru palagu un pārvalku. Citādi var gadīties, ka pārnesīsiet mājās skrandas. Jājautā: par ko tad maksā kontrolierim?

Negribētos aizsteigties notikumiem priekšā, tomēr liekas gluži ticami, ka, nemainoties pakalpojumu dienesta attieksmei pret savu darbu, pilsētnieku vidū aizvien lielāku popularitāti gūs šāda profila kooperatīvi (atsevišķi niemēri jau ir, un uzņēmīgākie līvēnieši nesnaūz). Tādā gadījumā — kas šo dienestu sagaida? Bankrots? Mūsdienās tas ir pilnīgi iespējams.

Lai starp jēdzieniem «sadzīves pakalpojumu dienests» un «serviss» varētu likt vienlīdzības zīmi, acimredzot uz visiem laikiem jāatsakās no formulas: «Klients atnāk un aiziet, bet mēs paliekam». Un nedrīkst aizmirst, ka šajā sistēmā primārās vienmēr bijušas un būs pasūtītāja tiesības uz konkrētu kvalitatīvu pakalpojumu.

I. KOROLOVA

Viedoklis

Jāceļ jauna skola

Laikraksta «Cīņa» 51. gada 23. novembra numurā ir Latvijas PSR finansu ministra I. Blektes referāts par LPSR 1989. gada valsts budžeta projektu un par LPSR 1987. gada valsts budžeta izpildi. Tur ir rindas: «Republikas budžetam iezīmējies arī tautas izglītības, vispārīgā izglītības skolu un augstāko mācību iestāžu tālākās pārbūves process. Šiem mērķiem un kultūras iestādēm piešķirti 508 miljoni rubļu.»

Skolu celtniecība Preiļos ir lielā sāpe. Bet, ja sāp, tad jāārstē, nevis ar vārdiem (kādreiz tie līdzēja, mums solīja un sāpe aprima), bet — ar konkrētiem darbiem.

Mīlie bērnu vecāki, paši skolēni, vēltisim savus spēkus, lai mums būtu jauna skola. Skolas būvei jābūt objektam Nr. 1. Cilvēki, nebūsim slinki, strādāsim, pieliksim savas rokas, savus prātus skolas celtniecībā. Panākšim, lai 1989. gada budžetā ieslēdz skolas celtniecību. Nebaidīsimies nosaukt skolas celtniecību par komjaunatnes triecien-celni. Rīgā vajag attīrīšanas iekārtas, Preiļos — skolu. Konfekšu cehs nesīs peļņu no pārdotās produkcijas. Skola dos gudras galvas, kas spēs saimniekot savā rajonā, celt labklājību — materiālo un garīgo.

Sāksim jau šodien, neatliksim

vairs uz rītu. Seit mums ir iespēja parādīt savu vēlēšanos strādāt, vēlēšanos dzīvot labāk. Taču vēlēšanās dzīvot labāk neozīmē gaidīt, kamēr kāds kaut ko izdarīs, bet darīt pašiem.

Nepietiks līdzekļu, ziedosim. Soreiz — sev, saviem bērniem, savam rajonam. Arī organizācijas varētu ziedot savu artavu. Palīdzēt varētu arī agrofirma, jo skola dos strādniekus siera rūpnīcai, linu fabrikai, cietes rūpnīcai un konfekšu ceļam, ne-maz nerunājot par to, ka daudzi dosies palīgā lauksaimniekiem.

Sāksim ar skolu latviešu bērniem, tad tāpat cīnīsimies par skolu krievu bērniem, jo viņiem nav daudz vieglāk.

Griezīsimies pēc palīdzības nie kooperatoriem — projekta izstrādāšanai.

Skolas pašreizējais stāvoklis ir visiem ļoti zināms, perspektīvā celt piebūvi ar sporta zāli, garderobi un dažām klases telpām tikai tāda lāpīšanās vien ir. Neizkosim līdzekļus, bet saimniekosim beidzot ar veselo saprātu.

Ierosinu bankā atvērt kontu jaunās Preiļu 1. vidusskolas celtniecībai.

A. MUZIKANTE,

LTF Preiļu nodaļas dalībniece

Honorāru novēlu jaunās Preiļu 1. vidusskolas celtniecībai.

Radikālā ekonomiskā reforma

Kā izklūt no finansiālā strupceļa?

● Agrofirma «Krasnij Oktjabrj» linu fabrikas partijas pirmorganizācijas pārskata un vēlēšanu sapulcē uzzināju skaitļus, kuri var radīt nopietnas pārdomas katram, proti — pagājušā gada pirmajā pusē ražošanas uzņēmumam deva gandrīz 100 tūkstošus rubļu lielu zaudējumu, bet jau pēc gada tika gūta 167 tūkstošus rubļu liela peļņa. Fenomens? Zināmā mērā — jā. Taču — kā izdevies panākt tādu augšupeju? Izpētīt šo problēmu un atbildēt uz izvirzīto jautājumu šobrīd, radikālās ekonomiskās reformas apstākļos, manuprāt, ir ļoti svarīgi.

Daudzi tomēr man var iebilst: vai ir vērts rakņāties mazrentablu un nerentablu uzņēmumu problēmās, ja šādu uzņēmumu rajonā nav daudz? Diemžēl arī pats reizēm pavisam bez emocijām skatos uz to finansiālo strupceļu, kādā nonākusi, piemēram, ražošanas apvienība «Ražība» un tai līdzīgas organizācijas. Tā ir bijis visus pēdējos gadus, tā vēl ir arī tagad. Un ir arī pamats uzskatīt, ka maz kas mainīsies rīt. Dialektikas princips «Visp plūst, viss mainās» attiecībā uz tādām kolektīviem izpaužas tikai tādejādi, ka to vadītāju dienesta gaitu sarakstā parādās kāds sods vairāk.

Taču, ja problēmu skatīt nevis rajona mērogā, bet gan mazliet plašāk, tad šī dialektika, ja tā var teikt, iegūst pavisam citu aspektu. Mūsu statistika visumā plaši atspoguļo nerentablu uzņēmumu darbību, un tās minētie dati dod samērā nopietnu vielu pārdomām.

Pagājušajā gadā 3 960 mūsu valsts uzņēmumi strādāja ar zaudējumiem, kuri naudas izteiksmē ir 4 279 miljoni rubļu. Celniecībā šie skaitļi bija attiecīgi 4 860 un 1 771 miljons rubļu. Citās tautsaimniecības nozarēs minētā attiecība ir vēl sliktāka nekā rūpniecībā un celniecībā. Te nerentablu uzņēmumu ir 10 — 13 procenti no to kopkaita. Sovhozu vidū, piemēram, 16 procenti saimniecību strādā ar zaudējumiem, un naudas izteiksmē tie ir 1 846 miljoni rubļu.

Kā redzam, valsts kopumā zaudē miljardus... Tikai rūpniecībā vien pazaudēta sestā daļa peļņas. Par kādiem gan normāliem ekonomiskajiem procesiem šādā situācijā varam runāt? «Slimā» ekonomika liek buksēt saimnieciskajam mehānismam katrā republikā, katrā rajonā. Tātad — nerentabilitātes problēma bija, ir un būs viena no visaktuālākajām... Turklāt mūsu rajona mazrentablie uzņēmumi jau rīt nelabvēlīgu apstākļu ietekmē var sākt strādāt ar zaudējumiem. Un tādi paliks daudzus gadus. Piemēri te tālu nav jāmeklē. Atcerēsimies, kā strādāja Preiļu linu fabrika un cietes rūpnīca pirms to iekļaušanas agrofirma sastāvā.

Esmu runājis ar daudz ekonomiskī vāju un mazrentablu uzņēmumu vadītājiem. Par zaudējumu cēloniem gan savos, gan kaimiņu uzņēmumos viņi uzskata vairākus faktoros. Piemēram, šādos uzņēmumos ir zems ražošanas tehniskais un tehnoloģiskais līmenis, novecojusi iekārta, liels roku darba īpatsvars. Tas viss rada materiālo un naudas izdevumu palielinājumu. Negatīvu ietekmi atstāj, kā minēju, arī ekonomikas kopēja nesabalansētība. Neapmierinošā materiāli tehniskā apgāde arī ļoti negatīvi ietekmē šādu uzņēmumu saimniecisko darbību. Un visbeidzot — elementārs bezsaimnieciskums, kurš kā rūsā saed šos kolektīvus, neprasme organizēt ražošanu, ieviest progresīvas darba organizācijas un apmaksas formas...

Tas viss bija vērojams arī Preiļu linu fabrikā. Bet tā vairs nav. Kā tad izdevās šo uzņēmumu, tā teikt, stingri nostādīt uz kājām? Teikšu uzreiz: tas bija iespējams tāpēc, ka uzņēmums, kurš strādāja ar zaudējumiem, iekļāvās spēcīgās, rentablas apvienības sastāvā.

Es negribu piekrist viedokļiem, kurus izteikuši daži rajona saimnieciskie darbinieki par agrofirma «Krasnij Oktjabrj» izveidošanu. Daži saka: «Siera rūpnīcas, linu fabrikas un cietes rūpnīcas iekļaušana agrofirma sastāvā tai devusi daudzus labumus; ja šos uzņēmumus pārņemtu savā ziņā kāda cita saimniecība, arī tā tad būtu guvusi lielu peļņu.» Uzdrošinos apgal-

vot, ka tā gan nebūtu bijis.

Cik man zināms, tika ierosināts pievienot linu fabriku daudzām spēcīgām rajona saimniecībām, taču tās atteicās to darīt. Jo neviena negribēja segt simt tūkstošus rubļu rēķināmus zaudējumus bez drošas perspektīvas gūt peļņu. Taču — nerunāsim tikai par linu fabriku. Pat iekļaujot savā sastāvā Preiļu siera rūpnīcu, agrofirmai nācās ziedot 1,5 miljonus rubļu...

Isi sakot, tikai ražošanas un finansiālā ziņā spēcīgs kolektīvs varēja ņemt savā paspārnē visus šos minētos uzņēmumus. Un ne tikai ņemt savā sastāvā, bet arī strauji uzlabot atpalikušo uzņēmumu ekonomiku, padarīt tos par savstarpēji izdevīgiem partneriem agrofirma sastāvā. No pievienošanas ieguva pat siera rūpnīca, kura nu varēja atteikties no bankas kredītiem un uz procentu rēķina iekonomēt līdz 200 tūkstošiem rubļu gadā. Un cik laika tās administrācija agrāk zaudēja, lai izgatavotu projektu un tāmes dokumentāciju daudzajiem ražošanas un sociālais nozīmes objektiem? Tagad šīs problēmas vairs nav, jo visu dokumentāciju izgatavo agrofirma projektēšanas un konstruktora birois. Atrisinājušās arī citas problēmas.

Taču — pietīks uzskaitīt ieguvumus. Teiktāis uzskatāmi raksturo gan pašu agrofirma «Krasnij Oktjabrj», gan tās sastāvā ietilpstošos uzņēmumus.

Bet tagad par kādu citu viedokli. «Viss ir ļoti vienkārši», daži uzskata. «Nauda ir, jāpalielina algas linu fabrikā un cietes rūpnīcā, un visas problēmas izšķūš pašas no sevis». Taču prakse jau sen pierādījusi, ka algu paaugstināšana vēl nekad un nevienu problēmu nav atrisinājusi. Lai apstiprinātu teikto, minēšu datus no mūsu republikas agrorūpnieciskā kompleksa darbības.

Nesim, piemēram, PSRS 50. gadadienas padomju saimniecību un sovhozu «Iščice». Pirmajā graudaugu ražība ir 59 centneri no hektāra, otrajā — 30, cukurbiešu — attiecīgi 367 un 220 centneri no hektāra. Pirmajā saimniecībā no govju gadā izslauc vidēji 4 264 kilogramus piena, otrajā — 3 765 kilogramus. Peļņa attiecīgi ir 677 tūkstoši un 10 tūkstoši rubļu gadā, bet vidējā darba alga — 227 un 245 rubli mēnesī. Kā redzams, augsta darba samaksa vēl nebūt neliecina par labāku saimniekošanu.

Galvenais ir tas, lai nauda veltījam būtu nopelnīta ar konkrētu darbu. Jā, ražošanas personāla vidējā alga linu fabrikā palielinājusies līdz 250 rubliem mēnesī. Taču būtība jāmeklē ne jau šajā faktā, bet gan pavisam citā — ievērojami cēlies darba ražīgums. Šī gada pirmajā pusē izstrādē, rēķinot uz vienu ražošanā strādājošo, bija 11 314 rubli, bet pērn šī laikā — tikai 8 073 rubli. Kolektīvā ne mazums veikts kurināmā un enerģoresursu tauviņāšanā. Piemēram, iekonomēti 8 procenti siltumenerģijas, bet kurināmā izlietošana gandrīz uz pusī mazāk. Vārdu sakot, cilvēki sākuši labāk strādāt un vairāk arī saņemt.

Saiā sakarībā interesanti izsekt, kā uzņēmumā ievieš jaunās darba samaksas formas, kā te rīt šis process, kurš vērojams arī citos rajona darba kolektīvos. Jau kopš pirmajām dienām linu fabrikas laudim tika izvirzīts stingrs noteikums — līdzekļi darba algas paaugstināšanai jāņem tikai no uzņēmuma iekšējiem avotiem. Darba organizācijas un prēmēšanas sistēma tika orientēta uz augstu galarezultātu. Nopelnīto sāka sadalīt atbilstoši katra strādājošā konkrētajam ie-

guldījumam kopējo rezultātu sasniegšanā.

Un drīz vien dažiem radās vēlēšanās vienkārši aiziet no fabrikas. Ko tur slēpt, linu fabrika ilgu laiku bija vieta, kur varēja mierīgi dzīvot daudzi pilsētas župas un sliņķi. Kad viņi uzņēmumu bija atstājuši, strādnieku skaits jutami samazinājās. Kolektīvā sākās pienākumu apvienošana. Piemēram, agrāk izejvielas uz mērcēšanas ceļu transportēja 8 cilvēki, bet tagad ar to tiek galā divi traktoristi (pa vienam maiņā) un iekrāvējs. Viņiem ir gabaldarba samaksa. Ja kādam izliekas par grūtu, nav iebildumu arī pret papildus cilvēka iesaistīšanu darbā. Taču tad attiecīgi samazinās arī izpeļņa.

Savā laikā visai brīvi dzīvoja atslēdznieks un ventilatoru aprūpētājs. Tagad ar šiem pienākumiem sekmīgi tiek galā viens cilvēks. Gatavās produkcijas noliktavā strādāja divi presētāji, divi transportstrādnieki un trīs šķirotāji. Pārejot uz darba apmaksas jauno sistēmu, presētāji produkciju paši sāka transportēt un šķirot.

Strādājošo skaita samazināšana tomēr nenotika mehāniski. Parāleli, cik tas bija iespējams, notika racionalizācijas priekšlikumu ieviešana, darba organizācijas pilnveidošana. Piemēram, agrāk darba pietika diviem izejvielu ielicējiem un diviem izvietotājiem, kuri bija paredzēti pēc štatu saraksta. Pilnveidojot izejvielu izvietošanas procesu un pārrīņot transportieri, izdevās izbrīvēt cilvēkus un samazināt strādājošo skaitu.

Tātad — linu fabrikā tiek darīts ne mazums. Ekonomisko un organizatorisko pasākumu rezultātā uzņēmumā izveidojies stiprs strādnieku un speciālistu kodols. Patlaban tiek pabeigta tarifa likmju un darba algu pārskatīšana. Tarifa likmēm jāpalielinās vairāk nekā par 20 procentiem. «Lai palielinās», uzskata fabrikas vadība, «ja tikai tam ir pamats — konkrēts darbs».

Nebaidos teikt: jaunā darba apmaksas sistēma nostabilizēja un audzināja linu fabrikas kolektīvu, bet agrofirma vadība tam palīdz nostāties uz kājām sociālajā un ražošanas attīstības ziņā. Piemēram, daudzi no rindā esošajiem 35 cilvēkiem saņems dzīvokļus, kad tiks nodota agrofirma 60 dzīvokļu māja. Pēc bērnudārza nodošanas ekspluatācijā siera rūpnīcas mikrorajonā, strādniekiem nevajadzēs raizēties, kā dabūt vietu saviem bērniem bērnudārzā. Un, kā daudzi droši vien zina, tuvojas arī laiks, kad sāksies pilnīgi jaunas linu fabrikas celniecība.

Savā ziņā interesanti ir arī tas, kā agrofirma vadība ievieš praksē saimnieciskā aprēķina attiecības. Kad tika veidota agrofirma struktūra, visi tajā ietilpstošie kolektīvi izveidoja vienotu grāmatvedības un ekonomisko dienestu. Pakāpeniski radās jauna, liela kolektīva finansiāli ekonomiskais organisms. Taču centralizēta resursu pārdeale tiem, kam tie bija visvairāk nepieciešami, tika atzīta par lietderīgu tikai agrofirma veidošanās sākuma posmā. Tagad, kad visu struktūrvienību ekonomika jūtamā nostiprinājusies, radusies iespēja tajos ieviest vienu no diviem saimnieciskā aprēķina modeļiem, tas ir — dot patstāvību.

Divi linu fabrikas kolektīvi, kuriem ir laba izejvielu bāze, par lietderīgāku atzinuši saimnieciskā aprēķina pirmo modeli. Kā zināms, šis modelis dod iespēju veidot darba algas fondu atbilstoši preču produkcijas pieaugumam, bet materiālās stimulēšanas fondu — no palikušās peļņas.

Viss, ko stāstīju par linu fabriku, zināmā mērā parāda to mehānismu, ar kura palīdzību atpalcis darba kolektīvs var izklūt no strupceļa. Pirmajā acu uzmetienā šī procesā nav nekā sarežģīta. Taču viens jautājums tomēr paliek atklāts: «Kāpēc tad savā laikā ar šo uzdevumu nevarēja tikt galā Jelgavas ražošanas apvienība «Latvijas lini»?»

V. ALEKSEJEVS

Uzņēmumā ienāk jaunie

Līvānu stikla fabrikā, tāpat kā citos uzņēmumos, notiek pauzdu maiņa. Taču te ir tādi ražošanas ierīkņi, uz kuriem ne katru jauniel veļk. Tā ir mehanizētās izstrādes ceļā: darbs pie stikla formēšanas mašīnām nav no vieglajiem, liels troksnis, karstums.

Aldis Mežals (attēlā) tas neatbaidīja. Laikam tāpēc, ka tēvs — Jānis Mežals šajā ceļā daudzus gadus strādā par mehāniķi. Skolas gados bija iespēja paraudzīties istu vīru darbā. Un tā Aldis Mežals pēc dienesta Padomju Armijas rindās atnāca uz

mehanizētās izstrādes ceļu. Sākamā strādāja par mācekli, pēc diviem mēnešiem kļuva par stikla formēšanas mašīnu operatoru. Tā darbs te viņam jau rit trešo gadu. Cēhā ar Alda Mežala veikumu ir apmierināti. «Puisim ir ķēriens un saprašana,» saka darba biedri.

Aldis Mežals ir pateicīgs tiem, kas viņu ievadīja profesijas noslēpumos. Vispirms mainas atslēdzniekam Alfrēdam Auzīnam un atslēdzniekam Arvidam Stālam.

J. SILICKA teksts un foto

Tiesas hronika

□ Šī gada 7. oktobrī Silajāņu ciema iedzīvotājs N. Volkovs, Suvorova kolhoza kurinātājs, nozaga no saimniecības veterinārās aptiekas spirtu — kopsummā par 28,40 rubliem. Par izdarīto sīko zādzību viņš sodīts ar labošanas darbiem darba vietā uz 2 mēnešiem, ieturot no algas 20 procentus. N. Volkovam jāatlīdzina kolhozam nodarītie zaudējumi.

□ 2. oktobrī Aglonas ciema iedzīvotājs A. Kudrjašovs, kurš strādā Preiļu rajona «Lauktechnikā», sarīkoja ģimēnē skandālu. Viņš sodīts ar labošanas darbiem darba vietā uz 2 mēnešiem, ieturot no algas 20 procentus. Jau agrāk milicijas darbinieki A. Kudrjašovu bija brīdinājuši par skandālu rīkošanu ģimēnē.

□ Līvānu pilsētas iedzīvotāji M. Salenieks (Līvānu stikla fabrikas strādnieks) un M. Biukšāns (maizes kombināta strādnieks) 23. septembra vakarā Līvānu restorānā izraisīja kautiņu. Par huligāniskām izdarībām viņi sodīti ar 15 diennaktīm administratīvā aresta.

□ A. Mālnieks, kurš nekur nestrādā, 14. oktobrī lietoja alkoholisko dzērienu, pēc tam mājās sarīkoja skandālu: izmētāja bišu rāmišus un puķu podus, draudēja piekaut vecākus. Par huligāniskām izdarībām viņš sodīts ar naudas sodu.

□ 16. oktobrī I. Geduhs (Līvānu EMBK krāvējs) un P. Krūmiņš (Līvānu specializētās PMK strādnieks) restorānā «Dubna» pēc alkoholisko dzērienu lieto-

šanas izraisīja kautiņu. Abi sodīti ar naudas sodu.

□ 29. septembrī I. Jevsejevs, kurš strādā apvienībā «Ražība», vadīja motociklu iereibis. Uz autoinspektora signālu viņš neregāģēja, aizturēšanas brīdī — pretotās. Par šo pārkāpumu I. Jevsejevs sodīts ar arestu uz 3 diennaktīm.

□ 7. oktobrī autoinspekcijas darbiniekiem nepakļāvās V. Bicāns — Viļānu arodskolas audzēkņis. Viņš sodīts ar naudas sodu.

□ Līvānu pilsētas iedzīvotājs S. Krupko, kurš strādā Līvānu specializētājā PMK, 7. oktobrī no kolhoza «Zelta vārpa» automašīnas nozāģa 15 litrus benzīna personiskajām vajadzībām. S. Krupko sodīts ar naudas sodu.

□ 12. oktobrī Preiļu pilsētas iedzīvotājs A. Vilcāns — Preiļu trikotāžas fabrikas šoferis — vadīja automašīnu iereibušā stāvoklī. Viņš neizpildīja autoinspektora prasību apstāties. A. Vilcāns sodīts ar naudas sodu.

□ 20. oktobrī Preiļu pilsētas iedzīvotājs G. Maļiks dzērumā izraisīja skandālu ģimēnē un traucēja nakstmieru. Par huligānismu G. Maļiks sodīts ar 7 diennaktīm administratīvā aresta.

□ 26. oktobrī Preiļu iedzīvotājs S. Fadejevs, kurš strādā «Lauktechnikā», iereibis lauzās pilsones G. mājas durvis, ar savu uzvedību sabaidot mazgadīgus bērnus. S. Fadejevs sodīts ar administratīvo arestu.

Sagatavoja E. RINČA

No novada vēstures

Drosmīgais karavīrs

Visa Rīga 1919. gada 11. novembrī gavilēja — Latvijas karavīri no pilsētas padzina carisma restaurācijas kārtēja mēģinātāja Bermonta — Avālova vadīto «Rietumarmiju», bet 1. decembrī bermontiešus (vāciešus un krievu baltgvardus) pavisam patrieca no Latvijas.

Mūsu labākie vīri un jaunekļi bija paveikuši izcilu varoņveikumu — 11. novembris kļuva par Lāčplēša dienu.

Pēc 21 gada 5 mēnešiem un 20 dienām Padomju Latvijā vēlreiz iebruka Melnā brunieka pēcteči — hitleriskās Vācijas vērmahta karavīri. Viņu padziņāšanā no mūsu tēvu zemes kopā ar citām PSRS karaspēka vienībām piedalījās 130. Latviešu strēlnieku korpusa karavīri.

Viņu rindās bija arī daudzi Latgales dēli. Latgales novada atbrīvošanā īpaši izcēlās Kārsavas pagastā dzimušais gvardes kapteinis Mihails Orlovs. (Pēc nāves viņam piešķīra Padomju Savienības Varoņa nosaukumu).

Latgalietim M. Orlovam šogad apritēja 70. gadskārta. (Dzimis 1918. gada 20. novembrī.) 1940. un 1941. gadā viņš mācījās Rīgas kājnieku karaskolā (Pulvertorna ēkā) un Baškīrijā, kur evakuējās karaskolas kursoranti kara pirmajā vasarā.

Preiļu novada robežas kara gaitā Orlovs, strēlnieku rotas komandieris, sasniedza 1944. gada 27. jūlijā, foršēja Dubnu pie Arendoles. Savu pēdējo kauju 26 gadus vecais kapteinis izcīnīja Rudzētū — Stekū — Mežāres apvidū, kur arī paveica unikālu varoņdarbu. Paveica situācijā, kad hitlerieši fanātiskā reiboni centās neatkāpties no Baltijas. (Hitlers bija devis norādījumu par katru cenu noturēt Baltiju. Vērmahta armiju grupējuma «Nord» jaunais pavēlnieks ģenerālpulkvedis Serners savā pirmajā pavēlē rakstīja: «Katrs zemes metrs, katrs gabaliņš jā aizstāv ar kvēlu fanātismu.») Šādu pretestību arī savā ceļā sastapa Lubānas zemienē mūsu karavīri. No KPFSR — Latvijas PSR robežas līdz Preiļu novadam (pāri gandrīz visai Latgalei!) atbrīvotāji nogāja 12 dienās, bet apmēram 30 kilometru (no Livāniem līdz Krustpīlii) pārvarēšanai niktās kaujās nācās iet gandrīz tikpat dienu! (Krustpils ziemeļu daļu latviešu strēlnieki sasniedza 8. augustā. Pilsētā pirmie iegāja avīzes «Padomju Jaunatne» bijušā redaktora, vecākā leitnanta Kristapa Kaugura komandētā bataljona vīri.)

K. Kaugurs, M. Orlova skolas

biedrs, pētot Stekū — Mežāres — Krustpils kauju gaitu, augstu vērtēja kārsavieša drosmi, vadot savu pastiprināto rotu tālu vācu aizmugurē un izpildot savu karavīra pienākumu. 1984. gada 3. augustā Mežāres brāļu kapos arī K. Kaugurs nostājās pie varoņkapa, pie ienestā M. Orlova pulka kaujas karoga. (Naktī, lāpu gaismā, tikko atgriezies no tikšanās ar mūsu novada ļaudīm no Stekū sila.)

1969. gada 14. jūlijā cauri Mežārei un Stekiem uz Vārkavas pusi devās bijušie latviešu strēlnieku korpusa karavīri — pulka komandieris Augusts Jurevics, pulka artilērijas priekšnieks Jānis Lauks un citi frontinieki. Pie Dubnas viņi satikās ar zemnieku vārkavieti, kas strēlniekus 1944. gada karstajā vasarā bija uzlienājis. Apskatīja āmuļus bijušajā Arendoles muižas centrā un paviesojās «Vizbuļos» — bišušā komjaunatnes Livānu rajona komitejas sekretāra Valentīna Cirša tēva mājās.

Viņi toreiz sabija arī M. Orlova pēdējā kaujas vietā — apmēram 70 metrus no Rīgas — Maskavas dzelzceļa Mežāres stacijas apvidū. Toreiz es pirmo reizi tikos ar pulka komandieri A. Jurevīcu. Viņa pulka vislatvenākais karavīrs ir M. Orlovs — Latgales novada dēls. Rīgas kājnieku karaskolas absolvents.

P. VILCĀNS, žurnālists

Izmantosim racionāli

Ziema kopš senseniem laikiem bijusi koksnes sagādes, zāģbaļķu, maikas un krūmu ciršanas laiks. Pamatā labs pirmā ceturkšņa darbs mežu ciršanā ir droša garantija gada uzdevumu veikšanai kokmateriālu sagādē, protams — arī lielāko tiesu kokapstrādes uzņēmumu darbam.

Kaut gan Latvijā tā arī īstas ziemas šad tad nav, taču ražošanas uzdevumi jāpilda jebkuros apstākļos. Tā tas ir lauksaimniecības mežu saimniekiem, mežsaimniecības un mežrūpniecības darbiniekiem.

Katrā ziņā, cērtot mežu vai atbrīvojot kādu aizaugušu tīrumu vai sagatavojot meliorācijas vai augstsprieguma trases, ne mazums iznāk nocirst lapu koku audi. Līdz šim ļoti maz ir to saimniecību republikā, kuras ziņā, ka lielāko daļu no bērziem, ošiem, melnalkšņiem var izmantot tautsaimniecībai ārkārtīgi vajadzīgu izejmateriālu, saplāk-

šņu, liekti līmēto mēbeļu detaļu un galdnieku plašu iegūšanai.

Kombināts «Vulkāns» gadā pārstrādā ap 60 000 m³ finierkoksnes un tikpat daudz zāģbaļķu. Pie tam ražojam jebkurai saimniecībai un uzņēmumam izmantojamus materiālus: saplākšņi, galdnieku plates, mēbeles, ko daļēji uz savstarpēji izdevīgiem noteikumiem varētu realizēt apmaiņai pret koksni. Šeit nepieciešams ir rūpīgāk izvērtēt koksni un nesadedzināt to sāršos, ko bieži redzam melioratoru objektos, vai izkurināt virtuvēs vai katlu mājās. Lai lietderīgi izvērtētu labu koksni, t. i., bērzu, melnalkšņi, oši, ir nepieciešams zināt, ka mēs pieņemam neierobežotā daudzumā finierkluču garumā 1,62 m un vairākkārtīgā garumā un zāģbaļķus 4,5 un 6,5 m pēc cenrāža Nr. 07—03 cenas. Kvalitātes prasības ir paredzētas standartā Nr. 9462—71. Orientējoši zināšanai finier-

klūču vidējā cena ir 42 — 44 rubļi par kubikmetru, kurināmās maikas — ap 6 rubļi, zāģbaļķu — 26 rubļi par kubikmetru. Jādomā, ka nav nemaz nepieciešams kompjūters, lai saprastu šī pasākuma efektivitāti. Pie tam mēs esam gatavi slēgt ilgtermiņa līgumus perspektīvā par finierkluču un zāģbaļķu piegādi un ražotās produkcijas realizāciju.

Cienījamie kolēģi, zemes saimnieki! Iesakām lietderīgi, tautsaimnieciski izmantot mūsu vienīgo, pašatjaunojošos bagātību — «zāģ zeļtu».

Konsultācijas par materiālu kvalitātes prasībām un pieņemšanas noteikumiem varat saņemt pa telefoniem: Kuldīga 22607 — koku laukuma pārzinis, 22221 — direktora vietnieks.

Mēs būsim ļoti pateicīgi par jebkuru daudzumu koksnes, kuru varēsīm no jums iegādāties un savukārt palīdzēt jūsu saimniecības attīstībā.

A. BRUNOVSKIS, kokaapstrādes kombināta «Vulkāns» direktors

Vissavienības izsole kolhozā

TULAS APGABALS. Jaunmaskavas rajona V. I. Leņina kolhoza šķirnes lopu audzētavas teritorijā radīts unikāls buļļu ganāmpulks, kam līdzīga nav visā valstī. Šeit uz pirmo Vissavienības mēroga Holšteinas šķirnes buļļu izsoli ieradusies ciltslietu speciālisti no dažādiem mūsu valsts novadiem — no Ukrainas,

Kazahijas, Baškīrijas, Stavropoles, Vladimiras, Novosibirskas un Čelabinskas apgabaliem.

Šie šķirnes buļļi radīti ar embriju transplantācijas metodi. Darbs veikts kopā ar Kanādas firmu «Western Bridge» internēnl LTD». Embriju iegūšanai kā donorus izmantoja augstāzīgās Kanādā audzētas govīs, ku-

ru vidējā produktivitāte gadā sasniedza apmēram 10 tūkstošus kilogramu piena.

Izsoles laikā tika pārdoti 88 tīršķirnes buļļi. Saimniecība guva vairāk nekā 700 tūkstošus rubļu peļņas.

ATTELĀ: dzīvnieku demonstrēšanas laikā. TASS fotohronika

Latgales kultūras nedēļu atceroties

(Nobeigums. Sākums 140. un 141. numuros.)

Arī toreizējā Padomju Latvijas valdība parādīja augstu godu: visi tani piedalījušies kolektīvi tika apbalvoti ar LPSR Augstākās Padomes Goda rakstiem, ar tiem atzīmēti arī atsevišķi entuziasti L. Balode, A. Ikauniece (Izvalta), M. Jumāre, A. Vasilevskis (Preiļi) u. c. LPSR Nopelniem bagātā mākslas darbinieka goda nosaukumi tika piešķirti S. Brokam, A. Varslavānam, tautas keramiķiem A. Paulānam, P. Vilcānam.

Vera Kacēna «Cīņā» 1958. gada 21. decembrī, izvērtējot Latgales kultūras nedēļu kopumā, rakstīja: «Latgales kultūras nedēļa skaidri pierāda, ka šādas novadu skates pilnīgi nepieciešamas. Ja Latviešu mākslas un literatūras dekāde Maskavā būtu jārīko šobrīd, tad droši var apgalvot, ka tajā bagātīgi būtu pārstāvēts mūsu austrumu novads. Un kaut arī tas nekur nav apspriests, ne cieši norunāts, šķiet, ka pēc kāda pusgada mūs Rīgā tāpat iepriecinās viesi no Vidzemes vai Kurzemes un Zemgales».

Jā, republikas toreizējiem kultūras dzīves vadītājiem šāda doma pastāvēja. Domāju, ka tā savu aktualitāti nav zaudēusi arī tagad. «Latgales kultūras nedēļas laikā, vērojot koncertu norisi, redzējām, cik tautā daudz radoša prieka, cik daudz enerģijas. Valadzēja tikai dažus mēnešus aktivizēt māksliniecisko pašdarbību, lai gūtu tik teicamus panākumus» — tā savu viedokli izteica arī O. Reihmanis. un pārmeta toreizējiem Zilupes, Maltas, Dagdas un Krāslavas rajonu vadītājiem: «Nu ir pienācis laiks, kad jādzēns no mīgas snauduļi». Bet korespondenci nobeidza ar cerību: «Uz redzēšanas Latgales Dziesmu svētkos! Uz redzēšanas nākamajā Latgales kultūras nedēļā!»

Jā, Latgales Dziesmu svētki nākamajā 1959. gadā gan izskanēja, tika pagūts atklāt lietiskās mākslas vidusskolas filiāli un novadpētniecības muzeju Rēzeknē, muzikāli dramatisko teātri Daugavpilī, kuru gan pēc dažiem gadiem slēdza. un tagad tas sāk veidoties no jauna. Bet vai nevarēja tas pastāvēt visu laiku?

Taču jau gadu vēlāk J. Putāja organizētajai Latgales mākslas izstāžu 50. gadu atcerei veltītajai novada mākslinieku reprezentācijai liek iznīcināt ar Latgales vārdu uzvāka iespēstos katalogus. Tie Latgales rajonu laikraksti, kas līdz tam iznāca latgaliešu rakstu valodā, tika reorganizēti par krievu izdevumiem ar tulkojumu latviešu literāraī valodā, arī «Kolhoznīku kalendāra 1960. gadam» metiens nonāca zem papīrgriezeņa giljotīnas. Apgrīzītiens bija uzņēmūši 1959. gada LKP CK

plēnoma lēmumi. «Kā gan iepriekšējie valstsvīri varējuši atlautes Latgali latīšizēt? Un tā, pret iedomāto, vai, pareizāk sakot, pret demagogiski uzskurlēto buržuāzisko nacionālismu paceltā izkaptis, šķiet, visvairāk trāpīja Latgalei, kas savā būtībā taču vienmēr un visos laikos ir bijusi visproletariskākā un visinternacionālākā.

Tāpēc nebrīnīsimies, ka ne tikai uz šiem rakstā uzdotajiem jautājumiem mēs šodien nevaram isti pozitīvi atbildēt, arī visus šos trīsdesmit gadus velti esam gaidījuši uz nākamo Latgales kultūras nedēļu. Un vispār, šī laika kultūras attīstības tempi Latgales vairumā rajonu ir tādi paši kā dažā atpalikušā kolhozā uz kraha robežas nonākušajai lauksaimniecībai.

Ir sākusies pārbūve. Ir sākusies garīgās atmodas, sacīsim — tresās, gaita arī Latgalē. Tādēļ jāapvieno spēki gan septat Latgalē dzīvojošajiem, gan izklīdušajiem Rīgā un pārnovados. Jāveido savā kultūras biedrība, jāsadarbojas un jārosina arī citas Latgalē dzīvojošas tautības uz garīgu pacēlumu, vēi vair jābūt vienotiem garīgajā spēkā ar visu latviešu tautu. Jānokrata sevi gādsimtos izveidojusies latgalieša pieticība, kalpa daba.

Atklātajā vēstulē izteiktajām bāžām, ka varbūt mēs esam pēdējā paaudzē, kas audzina sevi par latgaliešiem, ir zināms pamats. Pazaudēt ir viegli gan valodu, gan tikumu, gan kultūras tradīcijas, gan vispār dzimtas saknes. Atrast, iesakņoties no jauna ir pulka grūtāk. Un vai vispār iespējams.

Bet bez savām etnomentālajām saknēm neviens tauta nav ne dz garīgi, nedz arī fiziski stipra. Tieši tādēļ arī tie migrantu tūkstoši pa visu mūsu plašo padomju zemi, tieši tādēļ arī darba un sadzīves tīkumu degra dēšanās, nesakoptība sevi un ap sevi. Vai ne no tā arī tāda tuvredzība, kā dažu latviešu valodas un literatūras skolotāju (pie tam — latgaliešu) nostāja, ka nākotnes skolā Latgalē nekādā gadījumā nedrīkstētu būt pielauta latgaliešu dialektā oficiāla mācīšana. Jūs taču cērtat zaru, uz kura oasi sēzat! Vietējā tēvtēvu valodā, kā savas tautas vēstures un kultūras sastāvdaļa, taču ir viena no cilvēka pašapziņas izpausmēm, viena no saiknēm ar vietu, kur viņš dzimis, un kur pēc patiesības likumiem arī viņam būtu jādzīvo, jādarbojas savas tautas labā. Vārbūt jūs uzskatāt par savu godu audzināt nākamos migrantus, nākamās bezpersonības?

Tādēļ, nopietnī ieskatoties savā vēsturē, ieskatīsimies arī Latgales kultūras nedēļas pirms trīsdesmit gadiem sniegtajā paraugstundā.

A. KOKOJS

Slinkās mājās visi slimi...

Ir tāda latviešu tautas paruna. Piedodiet, preiļieši, bet to es saku par mums. Par tiem, kas pagājušo ceturtdien, gari vai īsi domājuši, bet vakara cēlienu nolēma pavadīt mājās. Apdarīja ierasto mājās soli. Noskatījās televīzijas vakara programmu. Iebaudīja otrās (tresās, ...) vakariņas un devās pie miera. Kā allaž.

Tiesa, cilvēks nevar dzīvot bez miega, bez maizes. Bet arī bez dziesmas cilvēks nevar dzīvot. Tā ir tautas gara maize. Un tik ļoti negribas, lai mēs te — Preiļos — izliktu tikai ar to pirmo — sātīgo maizi. Lai dziesmas klausītos un dažreiz uzdziedātu mājās omulībā un uz korīem un dziesmu svētkiem skatītos tais pašos uzticamajos teleekrānos.

Jūs jau novrotat, par ko es gribu runāt. Jā gan, pēc vairāku gadu pārtraukuma jau minētajā ceturtdienā rajona kultūras nams atkal centās aicināt kopā jauktajā korī dziedāt gribētājus. Nav dzirdēts, ka diriģenti Karīna Oša

un Jāzeps Skutelis pirms tam būtu izziņojuši koristu vecuma, dzimuma vai balsu ierobežojumus, un tomēr...

Mēs bijām nedaudz pāri desmitam, kas aiz kauna par gandrīz tukšajām solu rindām un aiz sajūsmas par dziesmas varēšanu, cik spējām, aplaudējām speciāli pie mums un speciāli šim — kora atjaunošanas — gadījumam par godu uzstāties atbraukušajam Tautas korim «Rūta». diriģenti Latvijas PSR Tautas skatuves māksliniecei Terēzei Brokai.

Mēs bijām nedaudz pāri desmitam, un tas nav koris. Tas arī nebūs koris. Taču solījāmies jau nākošajā reizē (šodien) pie katras rokas vest sev līdzī vēl pa dziesmu draugam. Un gribas ticēt, ka jūs, preiļieši, nāksiet paši — nevedami, nelūdzami, bet — dziedāt gribotī un ļoti gaidīti.

Tātad — ceturtdienās plkst. 19.00 rajona kultūras namā?! S. JOKSTE

Transports. Gājējs. Ceļš.

Ziemas laikā brauksim uzmanīgi...

Transportlīdzekļu un ceļu ekspluatēšanā sācies ziemas periods. Līdz ar pirmo sniegu un atkalu atnākušas arī pirmās nepatikšanas. Izrādās: neesam tam pietiekami sagatavojušies. Tātad jāatgādina dažas patiesības, kas palīdzēs izvairīties no ceļu satiksmes negadījumiem.

Pirmām kārtām jāatceras, ka riteņu un ceļa braucamās daļas saskares koeficients ievērojami samazinās, tādēļ nepieciešams pārvietoties ar mazāku ātrumu un ievērot, ka vairākkārt pagarinās bremzēšanas ceļš. Bez tam, ņemot vērā stāvokli uz ceļiem, jāietur lielāka distance, kas bremzējot ļaus izvairīties no sadursmes ar otru transportlīdzekli.

Ja ceļš ir slidens, liela nozīme ir pareizai bremžu noregulēšanai — bremzējot vienlaicīgi visiem riteņiem, automašīna slidēs mazāk. Soferiem, kuri vada automašīnas ar pneimatisko pievadus, regulāri jāraugās, lai sistēmā neuzkrātos ūdens. Jāpārlieto auto mašīnu un motociklu riepas. To nolietojšanās pakāpe nedrīkst pārsniegt pieļaujamās normas, jo arī tas pazemina riteņu un ceļa virsmas saskares koeficientu. Jāņem vērā, ka bremzēšanas procesā priekšējie riteņi tiek bloķēti, un, griežot stūri, auto-

mašīna vadībai nepadodas. Tādēļ bremzējot nepieciešams vairākkārt nospiegt bremzes pedāli. Tad vajadzīgais efekts būs panākts, un automašīna pakļausies stūres vadībai.

Tagad par to, ar kādiem rezultātiem mēs tuvojamies gada finišam. Aizvadītajā periodā rajona teritorijā notikuši 74 ceļu satiksmes negadījumi, kuru rezultātā 16 cilvēki gājuši bojā un 73 guvuši miesas bojājumus. Salīdzinājumā ar attiecīgo pagājušā gada periodu satiksmes negadījumu skaits pieaudzis par 19 gadījumiem, bojā gājušo — par 4, ievainoto — par 18 cilvēkiem vairāk. Katru ceturto avāriju izraisījuši soferi, kuri bijuši alkohola reibumā. Tomēr galvenais negadījumu iemesls — ātruma pārsniegšana.

Oktoobrī aizturēti 53 iereibuši autovadītāji, bet šogad kopumā — 378 soferi. It sevišķi «izcilas» šajā ziņā ir tādās saimniecības kā K. Marksa kolhozs (aizturēti 15 iereibuši soferi), sovhozs «Rušona» un Oškālna kolhozs (14 soferi no katras saimniecības), kolhozs «Krasnij Oktjabrj», «Lauktechnikas» rajona apvienība, kolhozs «Jersika» un sovhozs «Aglona» (11 soferi).

Oktoobrī kā «izcilākie» indi-

viduāli mināmi L. Bogdanovs, E. Vilcāns, J. Zalāns, D. Laizāns, V. Neicgalis, P. Luriņš no sovhoza «Rudzāti»; G. Paeglis, D. Alikš, R. Sinkevičs no 21. PMK; A. Znotiņš, A. Mauriņš no kolhoza «Nākotne»; S. Oļševskis no sovhoza «Aglona»; J. Rizga, S. Medvedevs, F. Tumašovs, A. Ksendzovs, V. Kosmačs no agrofirms «Krasnij Oktjabrj»; J. Utināns, A. Cubrevičs no dzīvokļu un komunālās saimniecības ražošanas apvienības; A. Bogotais, J. Kozulis no «Sarkanās ausmas»; J. Uzuliņš no Dzeržinska kolhoza; A. Otsons no Līvānu PMK; N. Koļesņikovs, J. Joksts no sovhoza «Rušona»; A. Volans no Austrumu elektrotīkliem; I. Svirks, V. Kumpelis no kolhoza «Jersika», A. Groza no kolhoza «Sīlkalns», P. Zvirbulis, V. Jozāns no Līvānu auto-transporta uzņēmuma; G. Mitriks no kolhoza «Dubna»; Z. Upešlācis no «Zelta vārpas»; A. Guzs, A. Soldris no K. Marksa kolhoza; A. Erts no «Vārakas». Pagaidām nekur nestrādājošais S. Podosinnikovs šogad aizturēts atkārtoti un tiks saukts pie kriminālatbildības.

J. ULJANOVS.

rajona izpildkomitejas iekšlietu daļas VAI nodalys priekšnieks

„Negribu būt karalis!“

Ja Sergejs Sakurovs šobrīd nokļūtu viduslaiku Anglijā, viņš noteikti varētu kļūt par karali. Atcerieties, kā viens no Sekspīra varoņiem piedāvāja pusi karalvalsts par zirgu. Bet Sergejam — Seulas olimpiādes dalībniekam jāšānas sportā — patlaban pieder četri zirgi. Vai Sergejs atdotu kaut vienu no tiem?

— Negribu būt karalis: man arī četrus zirgus ir par maz, — saka sportists. — Un tā nebūt nav kaprīze. Lai pienācīgi līmenī trenētos un piedalītos sacensībās, vairāki zirgi ir vienkārši nepieciešami. Es varu trenēties katru dienu, turpretim zirgs — labi, ja trīs reizes nedēļā. To nedrīkst pārslodīt, iedomājieties, ka Vladimirs Saļņikovs, gatavojoties olimpiādei, būtu trenējies baseinā, teiksim, tikai trīs reizes nedēļā. Esmu pārliecināts, ka viņš ne vien nebūtu ieguvis «zeltu», bet vispār nebūtu iekļuvis komandā... Starp citu, Sergejs uzskata, ka viens no iemesliem, kāpēc viņš ne visai sekmīgi startēja Seulā, ir tieši vairāku līdzvērtīgu zirgu trūkums sagatavošanās periodā. Kaut gan Sergeja un viņa zirga «Fināla» startu Seulā nevar dēvēt par neveiksmīgu, Sakurovam tas taču bija tikai trešais start starptautiskajā arenā.

Bet viss sākās jau bērnībā. Skolas brīvdienas Sergejs pavadīja Ludzas rajonā, kur viņa vecmāmiņa kopa zirgus. Puikam nebija lielāka priekā kā jāt uz zirga. Lai būtu iespēja sēsties segļos arī ziemā, Sergejs ieradās bijušajā Rīgas hipodromā un iestājās jāšanas sporta sekcijā.

— Nekādu izcilo panākumu man toreiz nebija. Līdz dienestam armijā es šajā sporta veidā sasniedzu tikai pirmo klasi. Bet pēc dienesta bija vēl grūtāk: viss faktiski bija jāšāk no sākuma. Es droši vien jau sen būtu pametis sportu, ja nebūtu palī-

dzējusi mana sieva Nataša. Būtībā viņa ir mana galvenā trenere. Mēs kopīgi izstrādājam katras sezonas minimālo programmu. Un tā, soli pa solim, rezultāti uzlabojas. Kļuvu sporta meistars, izgāju Vissavienības arenā. 1985. gadā mūsu zemes meistarsacīkstēs biju astotais. Tajā laikā es jauāju ar «Finālu» un jutu, ka ar viņu var sasniegt vairāk...

Sergeja cerības «Fināls» pilnīgi attaisnoja pagājušajā gadā, kad sacensības Bulgārijā Sakurovs izcīnīja galveno balvu. Būtībā tad viņu arī ievēroja PSRS izlases komandas treneri.

— Domāju, ka Seulā es neiegāju komandu. Slikti startēja visl mūsu jātnieki, pa tie, kuri ne vienu reizi vien teicami piedalījušies «Grand prix» sacensībās. Tur, Korejā, kur jāšanas sportam bija radīti ideāli apstākļi, es pārliecinājos, cik liela nozīme ir starptautiskajai pieredzei. Daudz vēroju pasaules labāko sportistu trenīnus, daudz no viņiem mācījos. Tagad galvenais ir trenēties un dabūt labus zirgus. Esmu pārliecināts, ka tie nav jāmeklē aiz trejdeņiņam zēmēm. Piemēram, mans ciņu biedrs «Fināls» dzimis Bauskas rajona kolhozā «Uzvara», «Simfonija» — Rēzeknes rajona padomju saimniecībā «Padomju Latvija», «Balzams» nāk no Kuldīgas, bet vēl divi ērzelī tagad mani gaida kolhozā «Lāčplēsis». Ne jau velti mūsu republikas zirgaudzētājiem ir laba slava.

Sergejam Sakurovam ir 30 gadi. Jāšanas sportā to var uzskatīt par pusaudzā vecumu. Tas nozīmē, ka Sergejam vēl daudz kas ir priekšā. Viena sportista nākotne ir paša rokās un zirgu kājās.

E. ZARIŅŠ,

LATINFORM korespondents

„Ienesīgā vieta“ Dailes teātrī

Vai jums ir vēlšanās vienu vakaru pavadīt jautrībā un smieklos? Šādu iespēju jums var sagādāt Dailes teātris, kas 15., 16. decembrī plkst. 19.30 viesosies Daugavpils Muzikāli dramatiskā teātra telpās un 17. decembrī plkst. 18.00 Jēkabpils rajona kultūras namā ar komēdiju «Ienesīgā vieta». Tās autors ir krievu klasiķis A. Ostrovskis, taču režisors Arnis Ozols izrādi ir veidojis ar ļoti mūsdienīgu izpratni, un tā ir dzirkstoša humora pilna.

Protams, izrādes neapšaubāmo veiksmi nosaka arī spēcīgais aktieru ansamblis. Aristahu Višņevski spēlē PSRS Tautas skatuves mākslinieks Harijs Liepiņš, Vasiliju Zadovu — populārais kinoaktieris Pēteris Gaudiņš, Felisitu Kukuškinu — LPSR Tautas skatuves māksliniece Erika Ferda, Akimu Jusovu — LPSR Tautas skatuves mākslinieks Gunārs Placēns. Sie un vēl vairāki citi aktieri ir spilgti raksturlomu tēlotāji, tāpēc zālē ik mirkli noplāksnī smieklus šaltis. Pārsteigums skatītājiem būs jaunais aktieris Rihards Zihmanis, kurš izrādē spēlē Antona lomu, kā arī gitāras pavadībā dzied mūsdienīgas dziesmas, kas uzsver lugas konflikta aktualitāti.

Izrādes tēmu loks ir plašs — nelaimīga mīlestība, kukulņemšanas un došanas tragikomisms, dzēršanas posts un garīgās dzīves trūkums.

Tiekat laipni lūgti uz izrādi «Ienesīgā vieta». Priecīgu skatīšanos! Pieņem kolektīvu pieteikumus.

U. SEGLIŅŠ,

galvenā režisora palīgs reperuāra jautājumos

Redaktors P. PIZELIS

RAJONA IEDZIVOTĀJU IEVERĪBAI

Tirdzniecības pakalpojumu birojs uz laiku pārtrauc vecās radioaparātūras un televizoru pieņemšanu.

LIVĀNU STIKLA FABRIKAI

steidzami vajadzīgi darbā:
transportstrādnieki (vidējā izpeļņa — 180 — 200 rubļi mēnesī),
stikla formēšanas mašīnu operatori (220 — 280 rubļi),
stikla pūtēju mācekļi (stikla pūtēja vidējā izpeļņa — 200 — 300 rubļi, mācekļa — 150 rubļi),
slīpētājas (180 — 230 rubļi),
vāžu apgriezējas (180 — 200 rubļi),
apdedzinātājas (170 — 210 rubļi),
lodētājas (150 — 180 rubļi),
vakuūmētājas (170 — 200 rubļi),
galdnieks (145 — 150 rubļi),
dārznieks (140 rubļi),
gāzes un elektrometinātājs (250 — 300 rubļi),
elektromontieri (150 — 250 rubļi),
inženieris enerģētiķis (250 rubļi).
Pieteikties Līvānu stikla fabrikas kadru daļā. Tālruni — 43171 un 44479.

PREIĻU RAJONA PATĒRĒTĀJU BIEDRĪBU SAVIENĪBAS SAGĀDES UN RAŽOŠANAS APVIENĪBA

sākot ar 1988. gada 1. decembri, iepērk treknu cūkgaļu (cena 2,50 rubļ. par kg) un bekoncūku gaļu (cena 2,50 rubļ. par kg plus piemaksa — 40 kapeikas par katru kg).

PREIĻU RAJONA PATĒRĒTĀJU BIEDRĪBAS VEIKALS «MĒBELES»

katru pirmdien no plkst. 10.00 līdz 18.00 pieņem no iedzīvotājiem mēbeles komisijas pārdošanai. Izziņas pa tālruni 22798 vai 22647.

PREIĻU RAJONA PATĒRĒTĀJU BIEDRĪBAS NOCENOTO PREČU VEIKALĀ

notiek paplašināta rūpniecības preču pārdošana par pazeminātām cenām (cenas pazeminātas par 40 — 50 procentiem). Veiksmīgus pirkumus!

Administrācija

8. decembrī Līvānu pilsētas kultūras namā viesojas LIETUVAS PSR VALSTS DEJU ANSAMBLIS «LIETUVA».

Koncertā piedalās lauku kapela, vokālais ansamblis. Koncerta sākums plkst. 19.30.

Bilētes var iegādāties Līvānu KN 2. stāvā. Darba laiks no plkst. 9.00 līdz 18.00.

18. decembrī Līvānu pilsētas kultūras namā viesojas Latvijas PSR Nopelniem bagātais kolektīvs TAUTAS DEJU ANSAMBLIS «VEKTORS».

Koncerta sākums plkst. 15.00. Bilētes var iegādāties Līvānu KN 2. stāvā. Darba laiks no plkst. 9.00 līdz 18.00.

Bij balti gadi,
Atnāk stunda melnā,
Pār cilvēku, pār dzīvi tumsa list...

(M. Bārbale)

Izsakām dziļu līdzjūtību Janīnai Bogdānei sakarā ar BRĀĻA nāvi.
Līvānu PMK mehanizācijas iecirknis

Nāks pavasars un ziedēs jauni ziedi,

Tik tu nekad vairs nebūsi ar mums.
(B. Saulītis)

Izsakām līdzjūtību piederīgajiem, no ANTONA SKREBEĻA šķīroties.
Oškālna kolhoza kolektīvs

Daudz dieniņu mūžinā —
Citas vieglas, citas smagas,
Smagākā tā dieniņa,
Kad pietrūka māmuliņas.

(T. dz.)

Izsakām līdzjūtību MARTAS KUKLES piederīgajiem, viņu smiltājā izvadot.
K. Marksa kolhoza valde un arodkomiteja

Ik gadus ābele vēl ziedēt sāks,
Tik sirmā māmuļa vairs ciemos neatnāks.
(I. Auziņš)

Skumju bridī esam kopā ar Vladislavu Pastaru, MĀTI kapu smiltājā izvadot.

Preiļu SCO kolektīvs

Nāc, meitiņ, sasildies
Sava tēva siltumā,
Ne viņš vairs kurinās;
Ne tu vairs sildīsies.

(T. dz.)

Lai dzimtās zemes vēji dzied
klusu mūža dziesmu Regīnas
Brices TĒTIM. Mierīgu dusu.
Arodbiedrības rajona komiteja

Mīlo tēt, cik ļoti grūti
Tevī zemes klēpim dot.

(Z. Purvs)

Izsakām dziļu līdzjūtību Regīnai Bricei, izvadot TĒTI smiltājā.

K. Marksa kolhoza partijas pirmorganizācija un darba biedri

Satumst gaiša saules diena,
Dziļi sirdī sāpes mīt,
Ai, cik grūti smilšu kalnā
Mīlo tētī aizvadīt!

(M. Bārbale)

Izsakām līdzjūtību PĒTERA PLOŅA piederīgajiem, viņu smiltājā izvadot.
K. Marksa kolhoza valde un arodkomiteja

Māt, atmiņā man vienmēr vizēs
Tavs mazliet skumjais, mīļais
skats.

(O. Vācietis)

Izsakām dziļu līdzjūtību Benediktam un Natālijai, MĀMINU un VECMĀMINU smiltājā izvadot.

Siltumnicu darbinieki

„LENINA KAROGS“

Latkraksts iznāk otrdienās ceturtdienās un sestdienās latviešu un krievu valodā.

«Ленина Карогс» («Ленинское знамя»). Газета Прейльского районного комитета Коммунистической партии Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке, г. Прейли, Латв. ССР. Издательство «Звайгзне», г. Рига, ул. Горького, 105.

REDAKCIJAS ADRESE: 228250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1.

TALRUŅI: redaktors — 22059, redaktora vietnieki — 21996,

atbildīgais sekretārs — 22154, agrorūpnieciskā kompleksa, jaunatnes dzīves un sporta nodaļas — 21759, rūpniecības, celtniecības un kultūras nodaļas — 21985, grāmatvedība, uzzīņas par sludinājumiem — 22305.

Latkraksts iespiests Latvijas PSR izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības ražošanas apvienības Daugavpils tipogrāfijā 228400, Daugavpils, Valkas ielā 1. 1. nos, iespaidloksne. Ofsetiespiedums.

Metiens 14 205 eks., (latv. val. 10 082 eks., krievu val. 4 123 eks.).
Indekss 68169.
Pas. 1702.